

A kiadvány megjelent:
Hajdúsámson Város Önkormányzata
TÁMOP-3.2.3/A-11/1-2012-0111 számú
„Építő közösségek létrehozása, fejlesztése
Hajdúsámsonban” című projekt keretében

Felelős kiadó:
Tarné Hajdú Judit projektmenedzser

A fotókat készítették:
a 2013. és 2014. évi fotótáborok résztvevői
Vincze Tamás vezetésével

Szerkesztette: Vincze Tamás

Nyomtatás: Képpont '96 Kft

ISBN 978-963-12-0603-6

1. kiadás

Minden jog fenntartva, beleértve a sokszorosítás, a mű bővített, illetve rövidített változata kiadásának jogát is. A kiadó írásbeli hozzájárulása nélkül sem a teljes mű, sem annak része semmiféle formában (fotokópia, mikrofilm vagy más hordozó) nem sokszorosítható.

A Martinkai legelő leírása a Hortobágyi Nemzeti Park honlapjáról származik:
www.hnp.hu.

2014.

A Martinkai legelő Hajdúsámson közigazgatási határához tartozik, Martinka településrész keleti oldalán helyezkedik el. Magában foglalja többek között a Vermes-oldal, Csere-szél, Sámsoni-legelő, Csikós-erdő elnevezésű határrészeket. Csatlakozik hozzá még egy erdős tömb is a délkeleti részen, mely már Debrecen külterületére esik.

A legelőn 1968-ban egy két lépcsős belvízi vésztározót alakítottak ki, ami a Kati-éren és a Ligeti-éren ide érkező vizek visszafogását teszi lehetővé. A nyugati részen húzódó töltések e rendszer részét képezik, és két zsilip segítségével igen nagy mennyiségű vizet állíthatnak meg.

A táj képéről

általánosan elmondható, hogy homokbuckák váltakoznak mélyebb fekvésű, nedves területekkel. Némely buckavonulaton akácosok vannak, máshol viszont a nyírségi mészkerülő homokpusztagyep nyílt, „zsombékos” gyepje, és a homoki legelő zártabb állományai díszlenek. A mélyebb térszíneken réti csenkeszes gyepek, mocsárrétek, magassásosok, rekettyés fűzlápok és kisebb nádasok élnek. Találunk itt még egy régi kubikgödörben kialakult fűzligetet, de a kiskunságiakra emlékeztető kisebb, fehérnyáras foltok is előfordulnak. A debreceni határba nyúló erdős tömbben láthatunk egy idős gyöngyvirágos tölgyes állományt, melyhez égeres, hazai- és nemesnyáras, valamint akácos ültetvények csatlakoznak, körülvéve egy kis erdei kaszálót. A száraz homokbuckákat a homoki gyíkok lakják. Magyarországon szigetszerű állományokban fordul elő ez az alapvetően déli elterjedésű gyíkfaj. A magas hőmérsékletet a többi gyíknál jobban igényli, csak a legmelegebb napszakban mozog.

Fürge gyík

A terület növényvilágának legértékesebb tagja a fokozottan védett, és ma már csak a nyírségi homokon élő magyar kökörcsin. A liláspiros virágú pompás kosbor a mocsárrétek, nedves kaszálók gyakoribb orchideája. A kevésbé nedves részeken ezrével virít a kisebb termetű agárkosbor sok színváltozata. A tölgyerdőben az orchideákat a fehér virágú kétlevelű sarkvirág képviseli. Szintén itt találjuk az erdei borkóró elszórt csoportjait.

Agárkosbor

Pompás kosbor

Az állatvilág

legkiemelkedőbb, fokozottan védett értékeit a rovarok között találjuk: ezek a keleti lápibagoly és a magyar futrinka. A keleti lápibagoly lepkére a reketyés fűzlápban bukkantak a szakemberek, a magyar futrinka viszont a száraz homoki gyepekben jár zsákmány után. Gyakorinak mondható két védett rovar, a bennszülött, megnyúlt, sisakszerű fejformájáról elnevezett sisakos sáska, és a ragadozó életmódú, „imára kulcsolt” fogólábú imádkozó sáska. Repülő ragadozó egy védett szitakötőfaj, a beszédes nevű réti rabló.

Sisakos sáska

Imádkozó sáska

Jellemző

fészkelő madár a nedves réteken költő, fokozottan védett piros lábú cankó, és a homokfalak üregeiben költő, trópusi színeket idéző gyurgyalag. A legelőn gyakran átnyaral egy-két hegyvidéki elterjedésű békászósas, és augusztusban itt gyülekeznek a környéken fészkelő fekete gólya családok. A belvizes években a vésztározók területén igen sokféle vízimadár telepszik meg. Volt itt már fattyúszerkő-, dankasirály- és feketenyakúvöcsök-kolónia, de alkalmilag több, hazánkon szórványosan átvonuló madárfajt is megfigyeltek már itt, mint amilyen a hósármány, vagy a kis sárszalonka.

Tavasszal

a zsilipek környékén akadhatunk legkönnyebben a vízbe petéző kétéltűek számos fajára. Nászidőszakban gerincvonalán méretes tarajt visel a dunai gőte hímje. Ez a gőtefaj csak a Duna alsó folyásának vízgyűjtőjén fordul elő. Jellegzetes, a békák kórusából kihallatszó „unk” hangjukról ismerhetjük fel a vöröshasú unkákat. Száraz felszínen megriasztva őket testük szélét felemelik, így mutatva zezugosan narancssárga-fekete hasukat.

A település közelsége miatt sajnos gyakran előfordul szemetelés, illegális hulladéklerakás.

A gyepeket nagyrészt juhval és marhával legeltetik, de kisebb kiterjedésben kaszálás is folyik. Sajnos itt is megjelent már több, agresszívan terjedő özönnövény, ami az őshonos növénytársulások fennmaradását veszélyezteti. Ilyen a szíriai selyemkóró, a magas aranyvessző, a zöldjuhar, a gyalogakác. Az utóbbi terjedését elsősorban a belvízi véstározásoknak köszönhetjük, hiszen magjait a víz szállítja. Szintén a hosszabb idejű tározásoknak köszönhető az elöntött gyepek gyomosodása, gyékényesedése, ami ellen gyomirtó kaszálásokkal, szárzúzásokkal védekeznek.

FOTÓ-TÁBOR 2013. MARTINKA

Fotótábor 1.

Csépán Balázs, Csigai Fruzsina, Horváth Szabaszián, Kanalas Viktória, Kanalas Tifani, Ignáth Dorina, Jenei Antal Norbert, Juhász János, Kálló Patrik, Kálló Szabaszián, Kovács Anna, Mikó Patrícia, Nagy Julianna, Pintér Zoltán, Öry Tibor, Smirnyák Biana, Szabó Anasztázia, Szabó Viktória, Szellédi Viktória, Szentpéteri Éva.

Táborvezető: Vincze Tamás

Fotótábor 2.

Bodó Boglárka, Cseke Regina, Csigai Fruzsina, Dalmi Viktória, Dorogi Dorina, Faragó Renáta, Fekete Judit, Galla Adrienn, Hajduk Angelika, Kálló Patrik, Kálló Szabaszián, Keszler Ákos, Kovács Anna, Máthé Attila, Mikó Patrícia, Miskolczi Dominik, Miskolczi Zsombor, Nagy Julianna, Nagy Nóra, Öry Tibor Csaba, Praczu Léna, Praczu Lili, Praczu Luca, Varga László, Zombori-Szalontai Ferenc.

Táborvezető: Vincze Tamás

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE